Beslisschema voor gebruik van compost en/of maaisel voor verhoging organische stofaanvoer

Wilt u organische stof aanvoeren via een organische meststof of bodemverbeteraar?

nee → Voert u voldoende organische stof aan om het organische stofgehalte op peil te houden of te verhogen?

ja → Laat de (fosfaat)gebruiksruimte op uw bedrijf de aanvoer van een organische meststof of bodemverbeteraar toe?

Voert u voldoende organische stof aan om het organische stofgehalte op peil te houden of te verhogen?

ja → Geen verdere actie nodig

weet ik niet → Stel een organische stofbalans op, via www.os-balans.nl, www.eurofins-agro.nl of www.handboekbodemenbemesting.nl. Is uw organische stofbalans positief?

ja → Geen verdere actie nodig

nee → *Voor akkerbouw / tuinbouw*: ga na of u met gewasresten of groenbemesters de OS-aanvoer kunt verhogen. Als dit niet kan, overweeg de aanvoer van een compost of maaisel
Voor melkveehouderij: optimaliseer groenbemester na maïs en overweeg gebruik strorijke (stal)mest. Als dit niet genoeg oplevert, overweeg de aanvoer van compost of maaisel.
→ Begin in beide gevallen opnieuw linksboven in schema.

Laat de (fosfaat)gebruiksruimte op uw bedrijf de aanvoer van een organische meststof of bodemverbeteraar toe?

nee → Overweeg de toediening van maaisel afkomstig van een terrein < 5 km van het bedrijf, mits u de kwaliteit vertrouwt. Dit is toegestaan binnen de Vrijstellingsregeling Plantenresten en de aanvoer telt niet mee voor de mestboekhouding.

ja → Overweeg de aanvoer van GFT- of groencompost. Daarmee kunt u veel effectieve organische stof per kg fosfaat aanvoeren. Een goed alternatief is strorijke mest. Kiest u voor compost of mest?

mest → Let op dat de mestgift past binnen de gebruiksruimte voor stikstof, fosfaat én dierlijke mest op uw bedrijf. Bij een fosfaattoestand 'hoog' is extra aanvoer van organische stof mogelijk.

compost → Fosfaat in compost is tot 3,5 kg P_2O_5/ton ds voor 50% vrijgesteld van de gebruiksnorm. Zijn de eisen voor verontreinigingen (wettelijk) voor u voldoende?

nee → Overweeg gebruik van gecertificeerde compost, zoals www.keurcompost.nl. Akkerbouwers die telen onder het voedselveiligheidscertificaat (VVAK) mogen alleen keurcompost klasse A gebruiken. Daarin worden strenge eisen gesteld aan het proces en het product (verontreinigingen). Zie link.

ja → Het gehalte overige verontreinigingen >2 mm mag niet hoger zijn dan 0,5%. Er zijn geen wettelijke eisen ten aanzien van glas en hygiënisatie. Bij goedkope compost kan de kwaliteit tegenvallen.

Voor akkerbouw / tuinbouw: check of dit toegestaan is binnen voedselveiligheidscertificaten, zoals Global-Gap en/of HACCP
Voor melkveehouderij: maaisel past het best op continu-maïs percelen

Gebruik:
- Dien maaisel bij voorkeur in voorjaar toe
- Corrigeer de meststofgift voor de nutriënten in maaisel
- Gebruik geen verdacht maaisel, met risico op insleep ziekten, onkruiden, verontreinigingen
- Bij toepassing binnen de Vrijstellingsregeling Plantenresten mag maaisel uitsluitend mechanisch worden behandeld (zeven en verkleinen). Een andersoortige behandeling (compostering, bokashi) en tussenopslag valt niet onder de Vrijstellingsregeling en is daarbinnen dus niet toegestaan.

Dit schema is opgesteld in het kader van het project 'Bodemmaatregelen Attentiezones Natte Natuurparels'.
Contactpersoon romke.postma@nmi-agro.nl, 06 460 207 76

ZLTO · WAGENINGEN UNIVERSITY & RESEARCH · brabantse milieufederatie · nmi